

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
ПОРЕСКА УПРАВА**

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС ЗА 2016. ГОДИНУ

Бања Лука, јануар 2017. године

САДРЖАЈ:

I	УПРАВЉАЊЕ НАПЛАТОМ ПОРЕЗА.....	3
1.1.	Наплата јавних прихода	3
1.2.	Стање дуга	6
1.3.	Опомене за плаћање доспјелих обавеза	6
1.4.	Поступак принудне наплате	7
1.5.	Споразуми/рјешења о одгађању плаћања пореских обавеза	8
1.6.	Посебни поступци.....	10
II	КОНТРОЛЕ, ИСТРАГЕ И ПРЕКРШАЈНИ ПОСТУПЦИ.....	11
2.1.	Теренске и канцеларијске контроле	11
2.2.	Фискализација.....	11
2.3.	Истраге и обавјештајни послови	12
2.4.	Прекршајни поступак	13
III	ОДНОС ПРЕМА ПОРЕСКИМ ОБВЕЗНИЦИМА.....	14
3.1	Регистровани и дерегистровани порески обвезници	14
3.2	Информисање пореских обвезника и медијски иступи.....	14
3.3	Издата увјерења и потврде пореским обвезницима	16
3.4	Поврати, прекњижавања и корекције	17
3.5	Пријем и обрада пореских пријава.....	18
3.6	Пореске жалбе – први ниво рјешавања	18
IV	САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА	19
V	ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ	22
6.1.	Имплементација Интегрисаног информационог система (ИИС).....	22
6.2.	Пројекат успостављања сертификационог тијела ПУРС	22
6.3.	ФАР пројекат/Електронска архива	23
6.4.	Јединствени систем за регистрацију, контролу и наплату доприноса	23
6.5.	Информационе технологије	24
VI	ЉУДСКИ РЕСУРСИ ПОРЕСКЕ УПРАВЕ	26
VII	ПРАВНИ И ЗАКОНОДАВНИ ОКВИР	28
	ЗАКЉУЧАК	30

I УПРАВЉАЊЕ НАПЛАТОМ ПОРЕЗА

Пореска управа РС постоји и ради у веома промјењивом и сложенем окружењу које захтјева непрестану флексибилност и могућност брзог прилагођавања промјенама.

Узимајући у обзир опште стање у привреди, посебан изазов за Пореску управу је било и како сачувати пореску дисциплину код пореских обвезника, посебно код оних на које је утицао пад привредне активности. Овакво стање је захтијевало од Пореске управе већи степен обазривости и проактивно дјеловање у смислу препознавања случајева неизвршавања пореских обавеза, као и осмишљавање интервенција и мјера које помажу у откривању и превенцији оваквог понашања. И у таквим условима Пореска управа је уложила максималне напоре и била успјешна у повећању ефикасности убирања прихода, те последњих година биљежимо раст наплаћених јавних прихода. Разлог оваквог остварења, између осталог, су и мјере предузете са циљем сузбијања сиве економије и активности везане за контролу пореских обвезника, као и посвећеност запослених у Пореској управи.

1.1. Наплата јавних прихода

Пореска управа РС је у току 2016. године наплатила укупно **2 милијарде и 164 милиона КМ јавних прихода**, те додатних 11,7 милиона КМ по основу доприноса за Фонд солидарности. Поред тога, путем обвезница унутрашњег дуга РС наплаћено је још 2.827.990 КМ.

РБ	НАЗИВ ПРИХОДА	План (П)		Остварење (О)		О/П	16/15	Разлика (2016-2015)
		И-ХИИ 2016.	И-ХИИ 2015.	И-ХИИ 2016.	И-ХИИ 2015.			
1.	Директни порези	469.000.000	434.275.107	409.320.838	93%	106	24.954.269	
2.	Доприноси	1.486.500.000	1.375.504.125	1.387.117.962	93%	99	-11.613.837	
3.	Остали јавни приходи	370.000.000	350.647.524	336.611.686	95%	104	14.035.838	
4.	Заостале обавезе по основу инд. пореза	5.000.000	4.021.794	32.815.888	80%	12	-28.794.094	
УКУПНИ ЈАВНИ ПРИХОДИ КОЈИ СУ У НАДЛЕЖНОСТИ ПУРС		2.330.500.000	2.164.448.551	2.165.866.374	93%	100	-1.417.823	

План наплате јавних прихода за 2016. годину реализован је 93%, док је у односу на 2015. годину наплаћен приближно исти износ јавних прихода.

Наплаћени износ по основу **директних пореза** у 2016. години већи је за 6% него у истом периоду прошле године, односно **прикупљено је 434,3 милиона КМ** или 25 милиона КМ више. Највећи процентуални раст наплаћених директних пореза остварен је по основу **пореза на добит**, који је наплаћен у износу од **181,4 милиона КМ**, што је у односу на исти период претходне године више за 36,4 милиона КМ, односно више за 25%.

По основу **пореза на доходак** наплаћено је **216,1 милион КМ**, што је за 4% мање, односно за 8 милиона КМ мање у односу на претходну годину. Нижа наплата пореза на доходак резултат је измјене Закона о порезу на доходак од септембра 2015. години у дијелу који се односи на укидање опорезивања дивиденде и удјела у добити правног лица, те умањење пореске основице по основу уплаћене премије животног осигурања.

Порез на употребу, држање и ношење добара наплаћен је у износу од **13,9 милиона КМ**. Код ових прихода дошло је до измјена законског рјешења којим је прописано да се порез

на употребу моторних возила и порез на држање и ношење оружја умањује и враћа на ниво на којем је био прије измјена из 2014. године, те је у том смислу дошло и до мање наплате ове врсте прихода у односу на 2015. годину и то за 19%, односно за 3,2 милиона.

Наплата прихода по основу **пореза на непокретности** износи **22,8 милиона КМ** што је у односу на прошлу годину мање за 1%, односно мање за 230 хиљада КМ, будући да три општине нису доставиле неопходне податке за издавање пореских рачуна за 2016. годину (Србац, Градишка и Трново), Пореска управа није била у могућности да пореске рачуне одштампа и уручи пореским обвезницима у прописаном законском року. Ако узмемо у обзир да је у 2015. години за ове три општине укупно наплаћено преко 900 хиљада КМ можемо констатовати да је наплата пореза на непокретност и већа него у 2015. години. Исто тако, за непокретности у којима се непосредно обавља производна дјелатност уведена је нижа пореска стопа у висини до 0,10% од процијењене тржишне вриједности непокретности што, такође, утиче на наплату ове врсте прихода.

По основу **осталих јавних прихода** наплаћено је **350,6 милиона КМ**, што је у односу на претходну годину више за 4%, односно 14 милиона КМ. Када говоримо о наплати прихода по основу **такса и накнада** можемо констатовати да је у односу на претходну годину наплаћено више за 5%, тј. за 10,6 милиона КМ. На вишу наплату прихода по основу такси и накнада највише је утицала виша наплата прихода по основу накнаде за путеве која се плаћа при годишњој регистрацији возила на моторни погон.

Наплата прихода по основу **накнада за приређивање игара на срећу** износи **22,5 милиона КМ**, што је за од 13% више у односу на претходну годину, односно за 2,5 милиона КМ.

Тakoђе, наплата по основу **осталих прихода** износи **49 милиона КМ**, што је у односу на прошлогодишњу наплату више за 8 милиона КМ, односно за 20%. На вишу наплату ових прихода највише је утицала виша наплата прихода по основу прихода од дивиденде и удјела у профиту у јавним предузећима и финансијским институцијама.

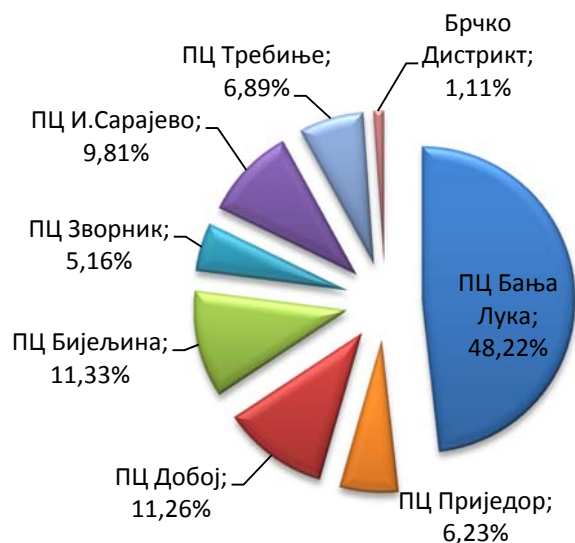
Што се тиче **прихода по основу концесионих накнада** наплаћено је **44,2 милиона КМ**, што је за 7,6 милиона КМ мање у односу на претходну годину, односно 15% мање. Наиме, ступањем на снагу Закона о измјенама Закона о накнадама за коришћење природних ресурса за производњу електричне енергије смањени су, тј. враћени на ниво прије поплава, износи накнада за коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије и начин плаћања, што је утицало на мању наплату ове врсте прихода.

Прикупљени приходи фондова социјалног осигурања у 2016. године износе укупно **1 милијарду и 376 милиона КМ**, о којима ће бити више ријечи у наредном поглављу.

Мања наплата је забиљежена код **заосталих обавеза** по основу индиректних пореза - у поређењу са претходном годином наплаћено је 28,8 милиона КМ мање. Наведена разлика се односи на уплату „Рафинерије нафте Брод“ а.д. по основу унапријед плаћених рата репрограма у 2015. години.

Скоро сви подручни центри Пореске управе РС остварили су боље резултате у наплати јавних прихода у односу на 2015. годину, док се проценат реализације плана креће од 87% (ПЦ Добој и ПЦ Бијељина) до 97% (ПЦ Бања Лука).

Учешће подручних центра ПУРС у наплаћеним јавним приходима у 2016. години

Такође, наплаћено је и 24,05 милиона КМ доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за оне обвезнике доприноса који су запослени у Брчко Дистрикту и чије је мјесто пребивалишта Брчко Дистрикт, а пријављени су у Јединствени систем регистрације, контроле и наплате доприноса РС.

Приходи фондова социјалног осигурања по основу доприноса

Пореска управа РС посебну пажњу у наплати посвећује наплати доприноса. Прикупљени приходи фондова социјалног осигурања у 2016. години износе укупно 1 милијарду и 376 милиона КМ КМ што је у односу на планирани износ наплате мање за 7%, док је у односу на наплату из истог периода 2015. године наплаћено мање 11,6 милиона КМ.

Повећана наплата је забиљежена код доприноса за ПИО (наплаћено 757,2 милиона КМ, што је 3,8 милиона КМ више у односу на прошлу годину), за дјечију заштиту (наплаћено 56,9 милиона КМ, што је за око 420 хиљада КМ више него у претходној години).

ФОНД	План I-XII 2016.	Остварење I-XII 2016.	Остварење I-XII 2015.	Реализација плана	Индекс 16/15
ПИО	800.000.000	757.183.714	754.405.877	95%	100
Здравство	580.000.000	518.776.871	539.042.865	89%	96
Дјечија заштита	60.000.000	56.860.047	56.481.313	95%	101
Запошљавање	42.000.000	38.373.950	38.325.659	91%	100
Запошљавање инвалида	4.500.000	4.309.543	4.102.558	96%	105
УКУПНО	1.486.500.000	1.375.504.125	1.387.117.962	93%	99

Из претходне табеле се уочава да је план наплате доприноса у 2016. години реализован 93%.

1.2. Стање дуга

Према званичним евиденцијама Пореске управе РС стање доспјелог, а неизмиреног дуга на дан 31.12.2016. године износило је 1,184 милијарди КМ, од чега се 388 милиона КМ односи на дуг пореских обвезника који су поступку стечаја и ликвидације.

Сав преостали дуг се налази у поступку принудне наплате, односно у поступку редовне наплате, осим дуга здравствених установа који износи 99,95 милиона КМ, а у складу са Закључка Владе РС од 14.07.2016. године, те код којих Пореска управа РС није покретала поступке принудне наплате.

Стање доспјелог, а неизмиреног дуга на дан 31.12.2015. године је износио 1,259 милијарди КМ.

Измирење дуга путем обвезница

На основу Уредбе о измирењу пореских обавеза путем обвезница Републике Српске („Службени гласник РС“, број 58/09), којом се уређују услови и поступак измирења доспјелих пореских обавеза насталих до 31.12.2007. године, путем обвезница РС емитованих за измирење обавеза по унутрашњем дугу, у 2016. години **из Министарства финансија РС запримљено је 40 рјешења о измирењу дуга путем обвезница у укупном износу од 2,83 милиона КМ** и иста су прослијеђена подручним центрима на даље поступање.

1.3. Опомене за плаћање доспјелих обавеза

Према Закону о пореском поступку РС пореском обвезнику који у цијелости или дјелимично није пријавио или, након доспјелости, није измирио пореску обавезу Пореска управа доставља опомену о врсти и износу доспјеле пореске обавезе којом га опомиње да пријави непријављену или измири пореску обавезу доспјелу за плаћање.

У извјештајном периоду донесено је 126.727 опомена за пријављивање непријављених или измирење доспјелих пореских обавеза на износ обавеза од 445,52 милиона КМ. Порески обвезници су у дозвољеном року уплатили укупно 116,96 милиона КМ, односно 26% од укупног износа доспјелих пореских обавеза обухваћених донесеним опоменама.

У односу на исти период претходне године донесено је 122% више опомена, док је у добровољном року наплаћено 36,29 милиона КМ обавеза више. План издавања опомена за плаћање реализован је 116%. Овако добри резултати у овом сегменту рада ПУРС резултат су аутоматског издавања опомена које нам је омогућено кроз имплементацију новог информационог система.

	План 2016	Остварено 2016	Остварено 2015	Реализација плана	Индекс 16/15
Број опомена/рјешења	59.000	127.250	57.196	216%	222
Уплаћено у року	51.533.924	117.068.502	80.780.660	227%	145

1.4. Поступак принудне наплате

У 2016. години покренуто је **44.926** поступака принудне наплате на износ дуга од **130,16** милиона КМ од чега је у извјештајном периоду наплаћено 45,76 милиона КМ. Поред тога, по основу рјешења ПН из претходног периода, у извјештајном периоду наплаћено је још 15,24 милиона КМ.

	План 2016	Остварено 2016	Остварено 2015	Реализација плана	Индекс 16/15
Број поступака	53.100	44.926	54.818	85%	82
Износ дуга по рј. ПН (у КМ)	96.487.000	130.164.360	127.091.424	135%	102
Наплаћено (у КМ)	34.043.000	67.075.898	55.290.841	197%	121

У односу на исти период претходне године покренуто је 9.892 поступка принудне наплате мање, а укупан износ наплаћених обавеза по свим рјешењима принудне наплате већи је за 11,78 милиона КМ него у 2015. години.

У односу на планирани број покренута су 8.174 поступка мање, односно 15% мање од планираног броја, а наплаћено 97% више него што је предвиђено планом ПН.

У структури поступака ПН покренутих у извјештајном периоду највише су заступљене опомене за плаћање пријављених обавеза са учешћем од 48% у структури свих поступака ПН покренутих у извјештајном периоду, те прекршајни налози и рјешења достављена од стране судова који чине око 31% свих поступака ПН покренутих у извјештајном периоду. Такође, значајно су заступљена и рјешења ПН у вези са пореским рачунима за порез на непокретности која чине 16% свих рјешења ПН покренутих у извјештајном периоду.

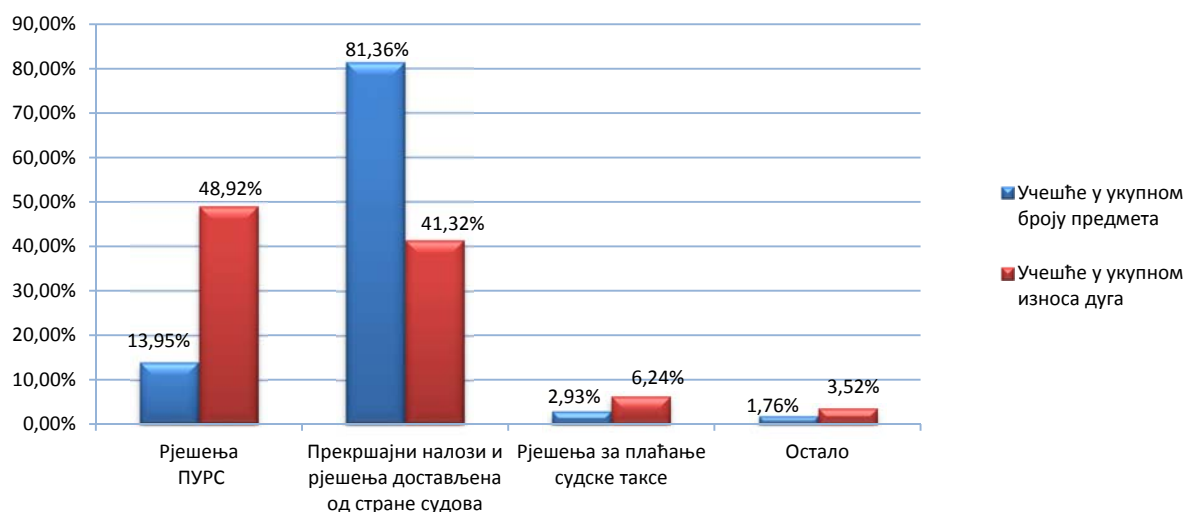
Поднесено је и 266 приједлога суду/Републичкој управи за геодетске и имовинско-правне односе за укњижбу хипотеке на непокретној имовини пореских дужника на износ обавезе од 11,28 милиона КМ, те 120 захтјева за брисање хипотеке на износ обавезе од 13,64 милиона КМ.

У извјештајном периоду **донесена су 244 рјешења о упису законске хипотеке** у корист ПУРС на износ обавезе од **11,09 милиона КМ**, 61 рјешење о брисању уписане законске хипотеке на износ од 7,12 милиона КМ, те 19 рјешење о одбијању уписа хипотеке на износ од 166.364 КМ.

На нивоу ПУРС укупно је поднесено 50 приједлога суду за покретање извршног поступка на имовини пореског обвезника на износ обавезе од 5,7 милиона КМ.

Укупан **број непокрнутих поступака ПН** на дан 31.12.2016. године износио је **70.369 на износ дуга од 22,35 милиона КМ**. У односу на стање на дан 31.12.2015. године повећан је број непокрнутих поступака принудне наплате за 8.095. Треба напоменути да се у структури непокрнутих поступака ПН 81% предмета односи на прекршајне налоге и рјешења достављена од стране судова.

Структура непокрених поступака ПН на дан 31.12.2016. године

*Остало: рјешења комуналне полиције, рјешења комисије за прекршаје ПУРС и РУЈП и др., прекршајни налози ПУРС и трошкови кривичног поступка.

1.5. Споразуми/рјешења о одгађању плаћања пореских обавеза

Рјешења Министарства финансија РС о одгоди плаћања пореских обавеза

Министарство финансија РС је, у складу са Законом о пореском поступку РС („Службени гласник РС“, бр. 102/11, 108/11, 67/13, 31/14 и 44/16), Законом о посебним начинима измирења пореског дуга („Службени гласник РС“, бр. 66/13 и 52/14), те Законом о одгођеном плаћању пореских обавеза („Службени гласник РС“, бр. 94/15) **донијело 143 рјешења о одгоди плаћања пореских обавеза на износ дуга од 204,82 милиона КМ.**

У извјештајном периоду по основу ових рјешења наплаћено је 15,62 милиона КМ обавеза, док **доспјеле, а неплаћене обавезе износе 11,56 милиона КМ.**

Министарство финансија РС је донијело, а Пореска управа запримила и 46 рјешења којима се укида рјешење о одгоди плаћања на износ дуга од 16,94 милиона КМ, јер се обвезници нису придржавали услова и рокова истих или је обвезник сам поднио захтјев за укидање рјешења, док је код два пореска обвезника покренут стечајни поступак, а једно рјешење поништено.

Поред наведеног, 7 рјешења о једнократној одгоди пореских обавеза за која Министарство финансија не доноси рјешење о укидању, на износ дуга од 25,28 милиона КМ, више нису на снази јер им је истекао рок за плаћање, те су за ове неплаћене пореске обавезе предузете мјере принудне наплате.

У истом периоду, Пореска управа је од стране Министарства финансија запримила 149 закључка/рјешења којим се одбацује/одбија захтјев пореског обвезника о одгоди плаћања пореских обавеза, на износ дуга од 45,79 милиона КМ.

Такође, донесена су и 24 закључка којим се обуставља поступак по захтјеву за продужење рока, на износ дуга од 105,15 милиона КМ.

У односу на исти период претходне године по рјешењима Министарства финансија о одгоди плаћања пореских обавеза наплаћено је 3% више обавеза, а план наплате по овим рјешењима реализован је 75%.

Споразуми о репрограмирању обавеза на основу одлука Владе РС

У 2016. години, поред рјешења Министарства финансија РС о одгоди плаћања пореских обавеза, **измирено је 8,1 милион КМ репрограмираних обавеза на основу одлуке Владе РС**, од чега је кроз доспјеле рате репрограма наплаћено 703.571 КМ, путем обвезница унутрашњег дуга РС 2,78 милиона КМ, те путем система мултилатералне компензације 4,61 милиона КМ.

Доспјеле, а неплаћене репрограмиране обавезе износе 28,85 милиона КМ, док остатак дуга по репрограмима потписаним на основу одлука Владе РС износи 114,22 милиона КМ.

План наплате репрограмираних обавеза за извјештајни период реализован је 38%, док је у односу на претходну годину наплаћено 38,2 милиона КМ мање репрограмираних обавеза. Разлог ниског процента реализације плана, као и мање наплаћених репрограмираних обавеза у односу на исти период прошле године се највећим дијелом односи на уплату „Рафинерије нафте Брод“ а.д. по основу унапријед плаћених рата репрограма у 2015. години.

Пореска управа РС је у извјештајном периоду, због непоштивања услова о начину испуњења пореских обавеза, раскинула 2 репрограма на износ дуга од 123.021,69 КМ и предузела мјере принудне наплате у складу са Законом о пореском поступку РС.

Споразуми/рјешења ПУРС о одгоди плаћања пореских обавеза

Пореска управа РС је, у складу са Законом о посебним начинима измирења пореског дуга („Службени гласник РС“, бр. 66/13 и 52/14) и Законом о одгођеном плаћању пореских обавеза („Службени гласник РС“, бр. 94/15) у извјештајном периоду донијела **118 рјешења о одгоди плаћања доспјелих пореских обавеза на износ дуга од 1.473.399 КМ**, док је у истом периоду укинута 129 наведених рјешења на износ дуга од 1.701.162 КМ.

Напомињемо да о захтјеву за одгађање плаћања пореског дуга који није већи од 30.000 КМ одлучује рјешењем директор Пореске управе, под условима и на начин прописан Законом о одгођеном плаћању пореских обавеза.

У 2016. години по 476 споразума/рјешења ПУРС о одгоди плаћања пореских обавеза (укључујући и оне потписане у ранијем периоду) наплаћено је 1,28 милиона КМ. Доспјеле, а неплаћене обавезе по овим споразумима/рјешењима износе укупно 323.804 КМ.

Остатак дуга по свим потписаним споразумима/рјешењима ПУРС о одгоди плаћања пореских обавеза износи 2,26 милиона КМ. Тај износ се односи на сва активна рјешења/споразуме, укључујући и оне за које још увијек није обрачунат коначан обрачун камате или је исти обрачунат, а није наплаћен.

У односу на исти период претходне године по споразумима/рјешењима ПУРС о одгоди плаћања пореских обавеза наплаћено је 15% више обавеза, а план наплате по овим споразумима/рјешењима реализован је 101%.

1.6. Посебни поступци

Стечајни и ликвидациони поступци

У 2016. години код 110 пореских обвезника покренут је стечајни поступак. Пријављена потраживања ПУРС износе 21,22 милиона КМ, од чега су у извјештајном периоду призната потраживања у износу од 8,17 милиона КМ, док је по свим започетим стечајним поступцима наплаћено је 1,68 милиона КМ.

У извјештајном периоду код 225 пореских обвезника започет је поступак ликвидације. Износ пријављених потраживања ПУРС износи 17,24 милион КМ, док су призната потраживања у износу од 937.620 КМ, док је по свим започетим поступцима ликвидације наплаћено је 32.153 КМ.

Од 1.524 покренута стечајна поступка од 2002. године до 31.12.2016. године, окончано је 1.280 поступака, а 28 је обустављено. **Од свих покренутих стечајних поступака у којима се ПУРС појављује као повјерилац још увијек је у току 216 поступака.**

Од 2.833 покренута ликвидациона поступка, 2.120 је окончано, 469 поступака је обустављено, док су 244 поступка у току.

У 2016. години, а ради утврђивања услова за отварање стечајних поступака са износом дуга од 9,7 милиона КМ, покренута су 72 претходна поступка.

Отпис потраживања по основу стечаја и застаре потраживања

Након што стечајни судија по окончању стечајног поступка донесе рјешење о закључењу стечајног поступка и исто постане правоснажно, Пореска управа доноси рјешење о ненаплативости преосталих пореских обавеза пореског, односно стечајног дужника. По том основу у 2016. години донесена су 82 рјешења о ненаплативости пореске обавезе на износ дуга од 106,47 милиона КМ.

У извјештајном периоду донесено је и 2.161 рјешење о ненаплативости пореске обавезе по основу застаре потраживања на износ дуга од 809.468 КМ, а на основу Закона о пореском поступку („Службени гласник РС“, бр. 102/11, 108/11, 67/13, 31/14, 44/16).

II КОНТРОЛЕ, ИСТРАГЕ И ПРЕКРШАЈНИ ПОСТУПЦИ

2.1. Теренске и канцеларијске контроле

У извјештајном периоду извршено је **3.299** контрола на нивоу ПУРС, од чега је 179 контрола извршено код великих пореских обвезника.

Инспектори ПУРС су у извршеним контролама, поред пријављених, а неплаћених обавеза, **додатно утврдили износ од 26,19 милиона КМ непријављених обавеза**. За обавезе које нису плаћене инспектори су, након извршених контрола, донијели рјешења за плаћање на укупан износ обавеза од 36,97 милиона КМ (основни дуг + камата), док је на наведена рјешења уложено 105 жалби, укључујући и жалбе на рјешења инспектора донесена у претходном периоду.

У добровољном периоду уплаћено је **5,30 милиона КМ или 14% од укупних обавеза наложеним рјешењем за плаћање**. Такође, по основу контрола завршених у претходном периоду, у извјештајном периоду у добровољном року наплаћено је 2,61 милион КМ.

У односу на прошлу годину извршено је 15% контрола мање, док је план контрола за 2016. годину реализован 95%.

РБ	Врста контроле	Број контрола			Процент извршења плана	Индекс 16/15
		План I-XII 2016.	Извршене контроле I-XII 2016.	Извршене контроле I-XII 2015.		
	Теренске контроле	1.476	1.438	1.752	97%	82
	Канцеларијске контроле	1.989	1.861	2.131	94%	87
	УКУПНО КОНТРОЛЕ	3.465	3.299	3.883	95%	85

Код 2.106 извршених контрола, односно код 64% од укупног броја извршених контрола утврђене су неправилности које су почињене од стране пореских обвезника, док је код 1.998 пореских обвезника у контроли утврђена нова обавеза.

По завршетку контрола овлаштени службеници Пореске управе РС издали су 280 прекршајних налога на укупан износ од 690.293 КМ због уочених неправилности у раду контролираних пореских обвезника. Поднесено је и 42 захтјева за покретање прекршајног поступка.

2.2. Фискализација

У 2016. години поднесена су 1.492 захтјева за иницијалну фискализацију, а Пореска управа РС донијела је 1.490 рјешења о фискализацији (одређени дио рјешења о фискализацији односи се на захтјеве поднесене у претходном периоду).

Од почетка примјене Закона о фискалним касама, тј. од 2008. до 31.12.2016. године ПУРС је **донијела 50.012 рјешења о фискализацији пореских обвезника**, а поднесен је 50.021 захтјев за иницијалну фискализацију.

Инспектори Пореске управе РС су у извјештајном периоду **извршили 10.172 фискализације фискалних каса**. У наведеном броју исказани су и други послови који су у вези са

фискализацијом као што су замјена модула, дефискализација фискализованих каса, замјена терминала, поступци везани за промјену података о продајним мјестима и сл.

План фискализације фискалних каса реализован је 80%, док је у односу на 2015. годину извршено 16% мање ових контрола.

Извршено је и 4.311 контрола евидентирања промета преко фискалних каса што представља 137% реализације плана, а у односу на 2015. годину извршено је 89% више ових контрола. Инспектори врше контролу регистровања промета преко фискалне касе, контролу сервисне, програмске и фискалне пломбе фискалне касе и терминала, пренос података преко терминала и контролу софтверске апликације. Потребно је истаћи да инспектори врше и проверу примјене Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем.

У поступку контроле евидентирања промета преко фискалних каса у 2016. години издато је 1.739 прекршајних налога на износ казне од 1.176.375 КМ од чега је по 799 налога наплаћено 319.289 КМ. Поднесено је 108 захтјева за покретање прекршајног поступка, а **код 544 пореска обвезника изречена је мјера привремене забране обављања дјелатности.**

Реализација плана контрола у процесу фискализације у 2016. години

РБ	Врста контроле	Број контрола			Процент извршења плана	Индекс 16/15
		План I-XII 2016.	Извршене контроле I-XII 2016.	Извршене контроле I-XII 2015.		
	Фискализација фискал. каса	12.660	10.172	12.109	80%	84
	Контрола евидентирања промета преко фиск. каса	3.157	4.311	2.283	137%	189
	УКУПНО КОНТРОЛА (1+2)	15.817	14.483	14.392	92%	101

2.3. Истраге и обавјештајни послови

Инспектори истражитељи су у 2016. години поднијели укупно **31 извјештај надлежним тужилаштвима са укупно причињеном штетом за Буџет РС у износу од 3.588.600,47 КМ** и то:

- седам извјештаја због основа сумње да је почињено кривично дјело злоупотребе овлашћења у привреди члан 263. став 2 Кривичног закона РС,
- два извјештаја због основе сумње да је почињено кривично дјело злоупотреба лажног стечаја чл.258. Кривичног закона РС,
- три извјештаја због основане сумње да је почињено кривично дјело неправилно издвајање средстава члан 292. Кривичног закона РС,
- тринаест извјештаја због основа сумње да је почињено кривично дјело утаје пореза и доприноса члан 287. Кривичног закона РС,
- један извјештај због основа сумње да је почињено кривично дјело подношења лажне пореске пријаве члан 289. Кривичног закона РС,
- један извјештај због основа сумње да је почињено кривично дјело фалсификовања исправе члан 274. Кривичног закона РС,
- један извјештај због основа сумње да је почињено кривично дјело оштећење туђих права члан 251. став 2 Кривичног закона РС,

- један извјештај због основа сумње да је почињено кривично дјело неовлашћено бављење одређеним занимањем из чл. 393 Кривичног закона РС и
- два извјештаја због основа сумње да је почињено кривично дјело оштећење или повлашћивање повјериоца члан 262. Кривичног закона РС.

У надлежним тужилаштвима одржан је 101 састанак на којима су добијена упутства и извршене консултације о даљим поступањима по захтјевима Тужилаштва.

У поступку провјера пословања предузећа, као и по наредбама надлежних тужилаштава, узете су, у својству осумњичених и у својству свједока, 94 изјаве, и то 50 изјава сагласно одредбама ЗКП-а и 44 изјаве сагласно одредбама ЗУП-а.

Такође, извршено је укупно 1.366 провјера у службеним евиденцијама ПУРС на основу захтјева Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ, те 287 провјера на терену и службеним евиденцијама ПУРС на основу захтјева других државних органа и организација. У наведеним провјерама укупно утврђене пореске обавезе износе 1.209.138,35 КМ.

2.4. Прекршајни поступак

У 2016. години **Пореска управа РС је издала 2.233 прекршајна налога** који се односе на све поступке у складу са Законом о пореском поступку РС и другим законима којима се регулишу прекршајне санкције, а у домену надлежности ПУРС, **на износ казне од 2,01 милион КМ**. Од тог броја 984 налога је прихваћено и по њима наплаћено 546.459 КМ. Поднесено је 164 захтјева за покретање прекршајног поступка. Такође, донесено је 544 мјере забране обављања дјелатности.

Највише прекршајних налога 1.749 издато је због кршења одредаба прописа о фискализацији, док је због непријављивања пореских обавеза издато 368 прекршајних налога.

У односу на претходну годину, издато је 112 прекршајних налога више, али је по истим наплаћено 172.720 КМ више.

Од укупног броја издатих налога за 949 прекршајни налог на износ казне од 788.863 КМ, до 31.12.2016. године није истекао добровољни рок за плаћање.

Број издатих прекршајних налога у 2016/2015. години

III ОДНОС ПРЕМА ПОРЕСКИМ ОБВЕЗНИЦИМА

3.1 Регистровани и дерегистровани порески обвезници

Пореска управа РС је у 2016. години у Регистар пореских обвезника уписала нових 48.695 пореских обвезника, док је истовремено за тај период дерегистровано 1.520 пореских обвезника.

Порески обвезници	Регистровани	Дерегистровани
Правна лица	1.400	87
Физичка лица (предузетници)	3.146	740
Грађани	37.994	202
Остали*	6.155	491
УКУПНО	48.695	1.520

*Пословне јединице правних лица из ФБИХ и Брчко Дистрикта, страна пословна и дипломатска представништва, странци, нерезиденти, (де)регистровани по службеној дужности.

Пореска управа је на дан 31.12.2016. године била сервис за **1.955.947 пореских обвезника**, од чега:

- 31.137 правних лица,
- 51.727 самосталних предузетника,
- 1.813.141 грађана и
- 59.942 осталих.

3.2 Информисање пореских обвезника и медијски иступи

Пореска управа РС као орган који врши наплату јавних прихода и спровођење пореских закона и других прописа који се односе на надлежности Пореске управе, те као сервис пореских обвезника има обавезу да досљедно, ефикасно и непристрасно пружа помоћ пореским обвезницима код примјене прописа из њене надлежности, као и да пружи квалитетне услуге пореским обвезницима и благовремено информише јавност о свим актуелностима у области примјене пореских закона како би се повећао степен добровољног извршавања пореских обавеза.

Наш задатак је да континуирано радимо на пољу унапређења услуга пореским обвезницима како бисмо смањили трошкове, стимулисали добровољно извршавање пореских обавеза и тиме повећали наплату јавних прихода.

У 2016. години у Сектору за услуге пореским обвезницима забиљежили смо сљедећи број контаката са пореским обвезницима:

Контакт	План 2016.	Извршено 2016.	Извршено 2015.	Реализација плана	Индекс 16/15
Пријем странака у канцеларијама	480	660	516	138%	128
Путем телефона	15.000	22.428	19.870	150%	113
Путем е-mail-а	950	1.148	987	121%	116
Путем писане кореспонденције	290	419	313	144%	134
Тематски састанци	50	37	44	74%	84
Семинари за пореске обвезнике	10	14	13	140%	108
Јавно информисање у сарадњи са портпаролом ПУРС	2	14	8	700%	175
Јавни позив за подношење пореских пријава за 2015.	1	1	1	100%	100
Порески календари за 2015.	3	3	3	100%	100
Информисање путем Web странице	120	119	101	99%	118
Организовање анкете	1	1	1	100%	100

У извјештајном периоду укупно је забиљежена **597.281 посјета Web страници Пореске управе РС**. Највећи број посјета евидентиран је у фебруару и марту с обзиром на то да законски прописани рокови за подношење великог броја пореских пријава доспијевају крајем првог квартала. У односу на исти период претходне године забиљежено је 39% више посјета Web страници ПУРС.

Како бисмо и младима, као будућим пореским обвезницима, послали поруку о важности плаћања пореза и користима које из тога произилазе, како за појединца, тако и за друштво у цјелини, узели смо учешће на **Конференцији за младе**, успоставили сарадњу са високошколским установама кроз организоване посјете студената Пореској управи РС, те смо предузели активности на проналажењу средстава како бисмо започели пројекат „**Пореска едукација младих**“.

У свјетлу промоције пореског морала у марту 2016. године одржана је **Конференција „Економија у медијима - медији у економији“** гдје је у оквиру дискусије на тему „Друштвене одговорности медија, јачање сарадње медија и институција на промоцији пословног и пореског морала те улоге медија у обликовању ставова јавности о економији“ одржана и презентација Пореске управе о потреби јачања пореског морала и сарадње институција и медија у функцији заједничког циља.

Пореска управа РС је крајем 2016. године покренула кампању „**Корак предузми, рачун узми**“ с циљем подизања свијести грађана, да на тај начин доприносе смањењу сиве економије и јачању економске снаге државе. Сматрамо да је важно промијенити лоше навике и повећати фискалну свијест код грађана и указати на значај узимања фискалног рачуна. Управо како би помогла у тражењу рјешења за побољшање пословне климе и подизање свијести о важности издавања и узимања рачуна, Пореска управа РС је и кренула са кампањом.

Презентовани су и постојећи канали комуникације Пореске управе са медијима, као и начини на који се сарадња Пореске управе и медија може побољшати, те који су то ограничавајући фактори у комуницирању.

Пореска управа је у 2016. години у медијима иступила 266 пута, од чега је 181 иступ реализован из Сједишта, те 85 иступа у подручним центрима. Највише иступа биљежи ПЦ Добој (38), те слиједи ПЦ Приједор (15), ПЦ Бијељина (12) и ПЦ И.Сарајево (10). У извјештајном периоду укупно је објављено 41 саопштење, те је ПУРС иступила са 17 прес изјава. Одговорено је на 97 новинарских упита.

Највећу пажњу у медијима изазвале су теме у вези са новим Законом о порезу на непокретности и дуговањем и блокадама јавних здравствених установа. У овом периоду актуелна је била и тема контроле промета преко фискалних каса у стоматолошким ординацијама, као и кампања у вези са издавањем електронских сертификата пореским обвезницима. Такође, извјештајни период обиљежиле су и активности у вези са промоцијом плаћања пореза, као и новинарски упити у вези са дуговањима пореских обвезника и поступака принудне наплате. Исто тако, редовно су објављивани и подаци о наплати јавних прихода и о распонима личних нето примања по основу радног односу за претходни мјесец.

3.3 Издата увјерења и потврде пореским обвезницима

Издата увјерења

Пореска управа је у 2016. години издала укупно 102.957 увјерења од чега 19.685 правним лицима, 6.400 предузетницима и 76.872 грађанима. Уплаћени износ неизмирених пореских обавеза у поступку издавања пореских увјерења износи укупно 24,67 милиона КМ, док је у поступку издавања увјерења о плаћености доприноса у сврху одјаве обвезника доприноса наплаћено 5,07 милиона КМ доспјелих, а неизмирених доприноса.

План издавања увјерења за 2016. годину реализован је 119%, док је у односу на прошлу годину издато 25% више увјерења.

Издата увјерења у 2016. години

РБ	Број увјерења			Процент извршења плана	Индекс 16/15
	План I-XII 2016.	Издато I-XII 2016.	Издато I-XII 2015.		
Правна лица (1)	20.720	19.685	22.324	95%	88
Самостални предузетници (2)	6.940	6.400	7.797	92%	82
Грађани (3)	58.766	76.872	52.106	131%	148
УКУПНО (1+2+3)	86.426	102.957	82.227	119%	125

Издате потврде у сврху одјаве ЈИБ-а

У извјештајном периоду поднесена су 2.673 захтјева за одјаву ЈИБ-а, док је из претходног периода пренесено још 12.911 неријешених захтјева. Укупно су **издате 1.063 потврде о одјави ЈИБ-а**, тако да је у наредни период пренесено 14.948 неријешених захтјева за одјаву ЈИБ-а.

Мањи број издатих потврда о одјави ЈИБ-а у односу на број поднесених захтјева је резултат чињенице да је издавање ове потврде условљено измирењем пореских обавеза, али и одредбама Закона о пореском поступку РС који налаже да се прије одјаве обвезника изврши пореска контрола тако да се са постојећим бројем инспектора број неријешених захтјева не

може свести на прихватљив ниво. Из тог разлога Пореска управа РС је иницирала измјене законских прописа у овом дијелу која није била уважена.

У поступку одјаве ЈИБ-а у 2016. години редовним путем наплаћено је 120.422 КМ, а у поступцима принудне наплате 2.191 КМ.

Издате потврде у сврху додјеле ЈИБ-а

Законом о измјенама и допунама Закона о пореском поступку РС („Службени гласник РС“, бр.44/16) Пореска управа, као контролни орган, је овлаштена да ускрати и одузима ЈИБ правним лицима и предузетницима уколико њихови оснивачи и њихова повезана лица имају доспјеле, а неизмирене пореске обавезе.

Сви предвиђени случајеви ускраћивања ЈИБ-а су случајеви у којима је могуће избјегавање плаћања пореза тако што физичка и правна лица која су оснивачи неког пореског обвезника који има неизмирене пореске обавезе оснивају нове субјекте, а да нису измирили своје обавезе или обавезе лица чији су оснивачи били. Дакле, у случајевима у којима се избјегава плаћање пореза, Пореска управа неће додијелити Јединствен идентификациони број.

Како бисмо могли да пратимо провођење поменутог законског рјешења успостављен је извјештај са подацима о издатим потврдама у сврху додјеле ЈИБ-а, тако је у извјештајном периоду издато укупно 2.481 увјерење, од чега 2.382 увјерења о измиреним обавезама, 39 увјерења о неизмиреним обавезама и 60 увјерења до 1.500 КМ.

3.4 Поврати, прекњижавања и корекције

У Сектору за централну обраду пореских докумената врши се унос у Систем за управљање финансијским информацијама (СУФИ), креирају обрасци у складу са Упутством о форми, садржини и начину попуњавања обрасца за трезорско пословање буџетских корисника („Службени гласник РС“, бр. 86/02, 5/03, 109/03 и 117/05) и књижне обавијести.

У извјештајном периоду у СУФИ систем је унесено 2.866 извршних рјешења Пореске управе.

Осим извршних рјешења ПУРС, у СУФИ систем се евидентира и поврат средстава по основу пријаве Образац 1004-Годишња пријава за порез на доходак. Износ поврата по основу Годишње пријаве за порез на доходак евидентираног у СУФИ систему је 30.608,16 КМ.

У току 2016. године одржана је обавезна мултилатерална компензација у складу са Законом о јединственом систему за мултилатералне компензације и цесије и измирено је 50.986.966,85 КМ обавеза које представљају приход Буџета РС, ванбуџетских фондова и јединица локалне самоуправе. Број обрађених трансакција по основу МЛК је 4.374.

У извјештајном периоду ПУ је у подручним центрима од пореских обвезника запримила **12.679 захтјева за прекњижавање и поврат више или погрешно плаћених јавних прихода** (и рјешавано 1.880 неријешених захтјева из ранијег периода), од чега није ријешен 4.221 захтјев или 29%.

Поред наведених послова, у Сектору за ЦОПД у извјештајном периоду радило се и на пословима припреме, креирања, тестирања и достављања крајњим корисницима извјештаја о

настанку и намирењу пореских потраживања за период 01.01-31.12.2015. године, у складу са Правилником о систему пореског књиговодства. Такође, радило се и на пословима везаним за размјену података са крајњим корисницима, достављање аналитике корисницима Извјештаја о настанку и намирењу пореских потраживања на основу њихових захтјева.

3.5 Пријем и обрада пореских пријава

У 2016. години службеници Пореске управе РС запримили су **1.592.055 пореских пријава** укључујући и пријаве за упис у Фискални регистар непокретности и пријаве које се односе на Јединствени систем за регистрацију, контролу и наплату доприноса.

Највећи број поднесених пријава односи се на Мјесечну пријаву пореза по одбитку-Образац 1002 којих је у 2016. години поднесено 936.441, односно 59% од укупног броја поднесених пријава.

План пријема пореских пријава за 2016. годину реализован је 109%.

Електронско подношење пореских пријава

У 2016. години **електронским путем поднесено је 668.312 пријава МПО-1002** што чини 71% од укупно поднесених пријава МПО-1002 у наведеном периоду.

Ступањем на снагу Правилника о поступку и начину подношења пореских пријава („Службени гласник РС“, број 81/16) је, између осталог, прописано да су од 01. јануара 2017. године сви исплатиоци дохотка, односно уплатиоци доприноса обавезни да подносе мјесечне пријаве пореза по одбитку (Образац 1002) искључиво у електронском облику потписане електронским потписом.

3.6 Пореске жалбе – први ниво рјешавања

Подручни центри ПУРС су у току 2016. године запримили 1.226 жалби које се односе на рјешења донесена у свим поступцима у складу са Законом о пореском поступку РС, а рјешавано је још 96 жалби запримљених у претходном периоду.

Број пореских жалби у 2016. години по предмету жалбе

IV САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Сарадња са Интра-европском организацијом пореских управа (IOTA)

У извјештајном периоду проведене су сљедеће активности на пољу сарадње са IOTA-ом, у складу са усаглашеним планом сарадње за 2016. годину:

- 23. форум контакт особа за IOTA-у,
- Два састанка тематске групе за област управљања дугом,
- Радионице на теме: „Анализа и ефикасна употреба великих података (Big Data) – изазов за пореске управе“ и „Практична примјена аутоматске размјене информација“,
- Регионални семинар – „Оснивање ИТ форензичке лабораторије за пореске сврхе“,
- Форум за област великих пореских обвезника,
- ISORA тренинг,
- 20. Генерална скупштина IOTA-е.

Током 2016. године IOTA заједно са Организацијом за економску сарадњу и развој (OECD), Интер-америчким центром пореских управа (CIAT) и Међународним монетарним фондом (ММФ) је радила на успостављању заједничке основе за јединствени упитник – ISORA- и интегрисаном поступку прикупљања података, користећи ММФ-ову RA-FIT платформу за прикупљање података и базу података. Пореска управа је узела учешће у ISORA пројекту. Све пореске управе, IOTA чланице, су укључене у ISORA-у, а намјера IOTA-е је да развије и имплементира флексибилну и безбједну електронску информациону платформу пореских управа (TIP), а коју би могле да користе све чланице како би добиле основне информације за своје бенчмаркинг, истраживачке и друге пројекте.

Такође, државе чланице су усвојиле Програм рада и буџет IOTA-е за 2017. годину.

Мисија Међународног монетарног фонда у ПУРС

У извјештајном периоду одржана је обука у вези са примјеном сумарне процјене ризика, односно јачањем капацитета пореских инспектора у е-контроли пореских обвезника као новог вида пореске контроле кроз употребу сумарне процјене ризика као некомерцијалног рјешења. Сумарна процјена ризика (СПП) је оперативни програм који покрајинске пореске управе у Савезној Републици Њемачкој примјењују у свом свакодневном раду. Обуку су водили порески инспектори из Њемачке, а по окончању, програм је остављен на коришћење ПУРС. Обука је организована као заједничка активност Одјела за фискалне послове Међународног монетарног фонда и Групације Свјетске банке, а подржана је од стране Швајцарског Секретаријата за економске односе (SECO).

У периоду 26-28.октобра текуће године, резидентни савјетник Управе за приходе канцеларије Међународног монетарног фонда Србије је одржао тродневну радионицу за инспекторе на тему „Индиректне методе контроле“.

Сарадња са Свјетском банком

У оквиру сарадње са Свјетском банком 28.01.2016. године одржан је састанак са представницима Свјетске банке у склопу Мисије за подршку имплементацији Пројекта под називом: „Изградња капацитета за средњорочно фискално планирање и предвиђање у Босни и Херцеговини“. Главни циљ састанка се очитовао у размјени мишљења и прикупљању неопходних информација за припрему Пројекта који се односи на циклично прилагођавање фискалног дефицита. Током марта текуће године ПУРС је обавијештена о Извјештају поводом обављене мисије у Босни и Херцеговини (Aide Memoire).

У периоду 14-18. октобра 2016. године инспектори ПУРС присуствовали су семинару „Провођење пореске контроле у области трансферних цијена“, који је организовала Групација Свјетске банке у Бечу, Аустрија. Семинар је дио трогодишњег Пројекта јачања пореске администрације и транспарентности у земљама југоисточне Европе, а у протеклом периоду остварен је значајан напредак у пројектној области везаној за трансферне цијене, укључујући и унапређење законског оквира, као и интензивнији рад на унапређењу знања и јачања способности пореских инспектора.

Такође, у децембру 2016. године одржан је и састанак са представницима ПУРС у склопу наставка Мисије за подршку имплементацији Пројекта под називом: „Изградња капацитета за средњорочно фискално планирање и предвиђање у Босни и Херцеговини“. Главни циљ састанка се односио на сарадњу са властима на развоју модела прилагођеног средњорочног фискалног оквира (MTFF), те провођење процеса институционалног мапирања који су у вези са MTFF.

Регионалне иницијативе - СЕФ

У оквиру Пројекта подршке развојног капацитета пореских управа југоисточне Европе представници ПУРС су учествовали на семинарима на теме: „Нови начини да се обезбиједи извршавање пореских обавеза“, „Управљање учинком рада у ПУРС“ и „Приступ пружања услуга пореским обвезницима у рјешавању проблема извршавања обавеза“. Такође, представник ПУРС је учествовао на Годишњем координационом састанку Европске Комисије, ММФ и крајњих корисника програма техничке помоћи на тему „Јачање економског управљања и управљања јавним финансијама у Југоисточној Европи“.

Сарадња са Шведском међународном развојном агенцијом (SIDA)

У фебруару 2016. године одржан је састанак са представницима SIDA-е и Шведске пореске управе, а 16.02.2016. године представници ПУРС присуствовали су завршном састанку у просторијама Амбасаде Шведске у Сарајеву. Циљ састанка је био да се идентификују и одлуче смјернице почетних области за техничку сарадњу. ПУРС је именовала своје контакт особе за двије области сарадње: услуге пореским обвезницима и управљање ризиком. Представници Шведске пореске агенције ангажовали су два стручњака из горе наведених области, те одржали дводневну радионицу у просторијама ПУРС у периоду од 26. до 27. маја текуће године.

Представници ПУРС обавили су студијску посјету Шведској пореској агенцији у периоду 17-21. октобра текуће године, током које су се упознали са радом Шведске пореске агенције, њиховом стратегијом, пореским системом Шведске, е-услугама, студијама о пореском јазу, управљању ризиком, унапријед попуњеним пореским пријавама, учинцима извршавања

обавеза. Током децембра 2016. године, на основу инпута представника ПУРС као и представника других пореских администрација донесен је приједлог Нацрта пројекта сарадње, а који ће од стране Шведске пореске агенције бити презентован амбасади Шведске. Уколико се све обуде одвијало према плану пројекат би требао да започне у априлу 2017. године и да траје наредних 30 мјесеци.

Међународна организација рада (ILO)

Представници ILO посјетили су 28.09.2016. године ПУРС, те размијенили информације о систему прикупљања доприноса у РС због израде техничке студије о проширењу социјалног осигурања на запослене у „неформалној економији“. Једна од главних тема разговора била је у вези са остваривањем ефикасније наплате доприноса за социјално осигурање, размјена добре праксе и предузимање наредних корака ка бољем поштивању закона у области социјалног осигурања и Закона о раду.

V ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

6.1. Имплементација Интегрисаног информационог система (ИИС)

Пореска управа пустила је у продукцију нови Интегрисани информациони систем у дијелу функционалности пријема и обраде пореских пријава, пореског књиговодства, опомена за плаћање пријављених обавеза, управног поступка контроле са прекршајним поступком, канцеларијског пословања, поступака принудне наплате, поступака одгођеног плаћања пореских обавеза – репрограма одобрених након кретања у продукцију, праћења уплата на рачуну за принудну наплату и интерфејса из постојећег система Пореске управе за процесе који нису пуштени у продукцију. Сви процеси су интегрисани, а процеси који се воде масовно аутоматизовани (опомене за плаћање пријављених обавеза, креирање кандидата за принудну наплату, ажурирање података о регистрацији и промјенама у регистрацији пореских обвезника.

Процес праћења наплате пореских обавеза у прописаним роковима је аутоматизован и за сваког обвезника који не плати пријављену обавезу у законом прописаном року креира се опомена за плаћање, а ако не уплати обавезу након пријема опомене у систему се креира кандидат за принудну наплату који се доставља у принудну наплату. Аутоматизованим процесом плаћања наплате пореских обавеза, редовне и принудне елеминисан је субјективни утицај запослених у овим поступцима и омогућено је цјеловито и потпуно праћење процеса наплате (редовне и принудне) од стране руководства ПУРС. Све претходно дало је резултат у повећању наплате што показује извјештај о опоменама за плаћање према којима је број опомена и износ наплаћених обавеза повећан у односу на 2015. годину за 122% у броју опомена, односно 45% у износу наплаћених пореза и поред тога што је дошло до низа измјена законских прописа који су утицали на смањење наплате поједних врста прихода, наплата је повећана.

До сада имплементиране функционалности су значајно унаприједиле рад ПУРС, те очекујемо да ће се окончањем преосталих функционалности постићи пуни ефекат овог пројекта у виду повећања пореске дисциплине пореских обвезника, али и промјене понашања запослених у ПУРС.

У наредном периоду, у складу са Законом о јавним набавкама БиХ, расписаће се међународни тендер којим ће се посао у вези са имплементацијом овог Пројекта довести до краја.

6.2. Пројекат успостављања сертификационог тијела ПУРС

У оквиру Пројекта реформе фискалног сектора (ФАР) који финансира Америчка агенција за међународни развој у БиХ - „USAID“, а у сарадњи са Агенцијом за информационо друштво Републике Српске за потребе електронског подношења пореских пријава и развој електронских сервиса у Пореској управи, успостављено је сертификационо тијело Пореске управе, које врши регистрацију корисника (правна лица, предузетници и физичка лица) и издаје електронске сертификате за електронски потпис, у складу са Законом о електронском потпису.

Успостављањем сертификационог тијела омогућена је и прва услуга која користи електронски потпис. Дорадом апликације ППО за електронско подношење пореских пријава, образац 1002 за порез по одбитку, омогућено је да се наведена пореска пријава убудуће може слати потписана електронским потписом издатим од стране сертификационог тијела ПУРС. У том

случају, потписивањем пореске пријаве електронским потписом, порески обвезници нису дужни да код Пореске управе врше овјеру основног листа наведеног обрасца.

Треба напоменути да су током израде пројекта коришћени безбједносни стандарди и контроле посљедње генерације као и чињеница да је издавање дигиталних сертификата за пореске обвезнике и грађане потпуно бесплатно.

Пореска управа је у сарадњи са Привредном комором РС организовала семинаре на тему издавања електронских сертификата по подручним центрима ПУРС како би се порески обвезници упознали са погодностима електронске комуникације са Пореском управом РС.

У Пореској управи Републике Српске је издато укупно 11.605 сертификата за електронски потпис, за укупно 31.845 пореских обвезника. Од тога 10.552 обвезника подноси пореске пријаве у своје име, док за 21.293 пореска обвезника пореске пријаве подноси 1.051 књиговодствени биро, а на основу датих овлашћења.

Од укупног броја идатих сертификата за електронски потпис, 11.410 је издато за правна лица и предузетнике (укључујући и књиговодствене бирое), док је за физичка лица издато 195 сертификата за електронски потпис.

6.3. ФАР пројекат/Електронска архива

Крајем 2015. године потписан је Акциони план о спровођењу **Меморандума о разумијевању између Владе РС и Мисије USAID-а о унапређењу фискалног сектора** како би се прецизно регулисале активности које ће се реализовати у оквиру Пројекта реформе фискалног сектора (FAR). Овим акционим планом прецизирају се односи између ПУРС и Пројекта реформе фискалног сектора у реализацији активности из Меморандума.

Пројекат FAR састоји се из пет компоненти од којих ће се у ПУРС имплементирати четврта компонента „Побољшање пословног окружења кроз увођење електронских докумената, електронско издавање пореских сертификата и пружање других сервиса и услуга пореским обвезницима електронским путем“.

У 2016. години у оквиру наведене компоненте ФАР пројекта започете су активности на реализацији „**Електронска архива**“ који предвиђа дигитализацију постојећих папирних пореских пријава, архивирање нових електронских пореских пријава, те архивирање електронских докумената ПУРС (порески рачуни, увјерења, докумената електронског канцеларијског пословања). Наиме, тиме бисмо ријешили проблем од 10 милиона папирних докумената у постојећој архиви од којих се преко 70% мора трајно чувати, што значи да сваке године имамо преко 700.000 нових докумената за трајно чување, те проблем великих трошкова манипулације папирним документима и адекватног простора за чување оволиког броја докумената.

У 2016. години завршена је прва фаза на успостављању електронске архиве, односно развијен је софтвер за дигитализацију пријава из Фискалног регистра непокретности, који садржи преко 3 милиона пријава које морају трајно да се чувају.

6.4. Јединствени систем за регистрацију, контролу и наплату доприноса

Пореска управа РС је од 01.01.2010. године започела имплементацију **Јединственог система за регистрацију, контролу и наплату доприноса** с циљем да се унаприједи и повећа

ефикасност контроле и наплате пореза и доприноса, те је успостављена јединствена база података у Пореској управи РС која располаже овим подацима и размјењује их са ванбуџетским фондовима.

У том смислу, уведена је и редовна динамика одржавања састанака са ванбуџетским фондовима у циљу да се у чешћој непосредној комуникацији рјешавају сва отворена питања везано за функционисање Јединственог система за регистрацију, контролу и наплату доприноса.

У 2016. години одржано је пет координациона састанка са представницима Фонда ПИО на којима су разматране актуелне теме из домена функционисања ЈСНД-а. У наведеном извјештајном периоду одржан је и један састанак са представницима Фонда здравственог осигурања и Јавног фонда за дјечију заштиту РС на којем је разговарано о размјени података. Такође, са представницима Завода за запошљавање Републике Српске одржан је састанак на тему: Подношење Мјесечних пријава за порез по одбитку – Образац 1002.

Затим, одржан је и један састанак са представницима Министарства иностраних / вањских послова БиХ (МИП) на тему пријављивање и плаћање доприноса за ПИО за брачне другове који бораве са радником ДКП (дипломатско конзуларних представништва).

Поред наведених састанака, одржан је и низ састанака са Министарством финансија РС и Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде РС на тему размјена података.

Службеници ПУРС свакодневно контактирају са службеницима фондова уколико постоје било какви проблеми у остваривању права осигураника односно обвезника доприноса.

6.5. Информационе технологије

Поред активности на имплементацији Интегрисаног информационог система (ИИС) као приоритетних, у овом периоду радило се и на другим пословима који нису у директној вези са имплементацијом Пројекта.

Крајем 2016. године почеле су припреме за пројект електронског сандучета, који би се користио за комуникацију са пореским обвезницима. У првој фази би се вршило уручивање рачуна за непокретности, а касније би се ово сандуче користило и за друге сврхе.

Од осталих значајнијих активности треба споменути и сљедеће:

- генерисање пореских рачуна за непокретности,
- припрема сета извјештаја за размјену података са пореским управама на нивоу Босне и Херцеговине.

У извјештајном периоду повећан је број нових стандардних извјештаја у систему за извјештавање ПУРС, прије свега због извјештаја за потребе имплементације Интегрисаног информационог система ПУРС, док је један дио извјештаја креиран за потребе размјене података између пореских управа на нивоу БиХ.

Када је у питању систем за извјештавање, модификовано је 58 постојећих извјештаја и креирана су 53 нова извјештаја. Поред наведеног, извршене су бројне активности на развоју и одржавању системске и комуникационе инфраструктуре.

Континуирана активност Сектора за ИТ јесте и пружање техничке подршке пореским обвезницима, ванбуџетским фондовима, као и подручним јединицама и функционалним секторима ПУРС.

Такође, вршена је израда документације и корисничких упутстава, те је рађено на развоју и одржавању апликација за обраду пореских пријава Образац 1002, за обраду осталих пореских пријава и пореских рачуна за порез на непокретности и других апликација. Креирано је корисничко упутство за подручне јединице у вези са поступком издавања електронског сертификата пореским обвезницима.

Посебан значај у оквиру Сектора за ИТ се придаје активностима у вези са информационом безбједношћу и безбједношћу ИКТ система.

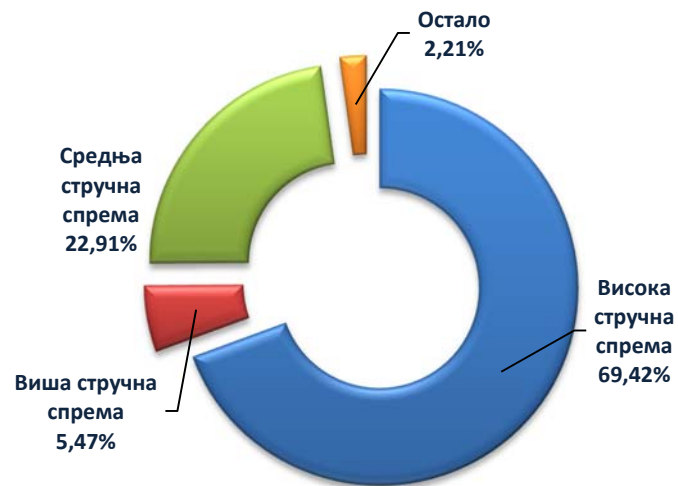
VI ЉУДСКИ РЕСУРСИ ПОРЕСКЕ УПРАВЕ

Пореска управа РС је на дан 31.12.2016. године имала је 772 запослена на неодређено вријеме. Такође, запослено је 69 радника на одређено вријеме и 19 приправника.

Образовна структура запослених је сљедећа:

- 597 са високим образовањем,
- 47 са вишим образовањем,
- 197 са средњим образовањем и
- 19 осталих.

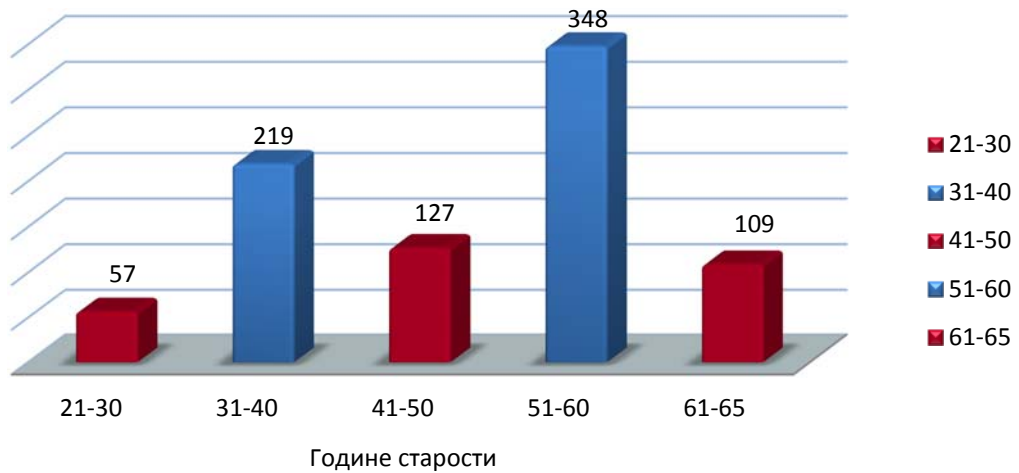
Образовна структура запослених у Пореској управи РС на дан 31.12.2016. године

Старосна структура запослених је сљедећа:

- 6,63% запослених година старости од 21 до 30 година,
- 25,47% запослених година старости од 31 до 40 година,
- 14,77% запослених година старости од 41 до 50 година,
- 40,47% запослених година старости од 51 до 60 година и
- 12,67% запослених година старости од 61 до 65 година старости.

Старосна структура запослених у Пореској управи РС на дан 31.12.2016. године

Пореска управа је препознала едукацију својих запослених као изузетно значајан аспект на путу реализације зацртаних радних задатака и циљева. У том смислу, пружена је могућност запосленима у ПУРС да кроз разне видове семинара, едукација, радионица и слично прошире своје знање и размјене искуства са пореским администрацијама из различитих области пореске политике.

Такође, током 2016. године Пореска управа РС је у сарадњи са Универзитетом за пословне студије организовала едукацију студената везано за примјену пореских прописа, као и за остале послове који су у надлежности Пореске управе.

VII ПРАВНИ И ЗАКОНОДАВНИ ОКВИР

У претходном периоду донесен је сет закона који имају за циљ реформу привредног система и сузбијање сиве економије, а из којих произилазе мјере за чије је оперативно спровођење задужена Пореска управа, те који су у знатној мјери утицали на побољшање и квалитет рада ПУРС.

Између осталог, донесени су:

- Закон о измјенама и допунама Закона о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 15/16),
- Закон о измјенама и допунама Закона о накнадама за коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије („Службени гласник Републике Српске“, бр. 15/16)
- Закон о измјенама и допунама Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 15/16)
- Закон о стечају („Службени гласник Републике Српске“, бр. 16/16)
- Закон о измјенама и допунама Закона о јединственом систему за мултилатералне компензације и цесије („Службени гласник Републике Српске“, бр. 33/16)
- Закон о измјенама и допунама Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Службени гласник Републике Српске“, бр. 44/16)
- Закон о измјенама и допунама Закона о инспекцијама у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 44/16)
- Закон о измјенама и допунама Закона о пореском поступку („Службени гласник Републике Српске“, бр. 44/16) и
- Закон о измјенама и допунама Закона о прекршајима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 110/16).

Од поменутих закона, посебно треба издвојити Закон о измјенама и допунама Закона о пореском поступку („Службени гласник РС“, бр. 44/16), као дио сета закона којима се спроводи даља реформа привредног система у Републици Српској са првенственим циљем сузбијања „сиве економије“.

Најзначајније измјене, у наведеном Закону, се односе се на проширење надлежности Пореске управе у смислу да се уводи инспекцијски надзор над обавезом регистрације пословних субјеката. Проширена су и овлашћења инспектора која се односе на мјеру забране обављања дјелатности због неподношења пријаве у Јединствени систем. Поред досадашње канцеларијске и теренске контроле, уведене су двије нове контроле и то посебна контрола и контрола нерегистрованог субјекта. Такође, прописани су и случајеви ускраћивања додјеле ЈИБ-а. Овом законском нормом спријечиће се даље избегавање плаћања доспјелих пореских обавеза и на тај начин онемогућити субјекте да даље злоупотребљавају могућност оснивања привредних и пословних субјеката. Новину у измјенама и допунама Закона представља рок за пријаву запослених у Јединствени систем, те је обавеза послодавца да обвезника доприноса пријави један дан прије ступања на рад. Битне су и измјене које се односе на одјављивање запослених из Јединственог система, као и одјављивања обвезника доприноса по службеној дужности. Измјенама и допунама Закона о пореском поступку предвиђена је и могућност подношења пореских пријава електронским путем потписаних квалификованим електронским потписом или

електронским потписом који издаје ПУРС, који је омогућен увођењем сертификационог тијела у ПУРС.

Такође, крајем године усвојени су и Закон о измјенама и допунама Закона о порезу на добит, Закон о престанку важења Закона о посебном доприносу за солидарност, као и нацрт Закона о пореском систему Републике Српске.

Битно је напоменути да су и у 2015. години донесени закони који су у знатној мјери утицали на рад Пореске управе у току ове године, као што су:

- Закон о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“, бр.60/15)
- Закон о порезу на непокретности („Службени гласник Републике Српске“, бр. 91/15)
- Закон о порезу на добит („Службени гласник Републике Српске“, бр. 94/15)
- Закон о одгођеном плаћању пореског дуга („Службени гласник Републике Српске“, бр. 94/15)
- Закон о измјенама и допунама Закона о доприносима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 103/15) и
- Закон о посебном доприносу за солидарност („Службени гласник Републике Српске“, бр. 110/15).

ЗАКЉУЧАК

У 2016. години Пореска управа Републике Српске је у појединим сегментима посла остварила одличне резултате.

Пореска управа РС је задржала позитиван тренд у наплати јавних прихода **са наплаћених 2,164 милијарде КМ јавних прихода**, а што можемо приписати свакодневним активностима које Пореска управа предузима у оквиру своје надлежности, а које су усмјерене, прије свега, на теренске контроле и редовну наплату. Ово из разлога, што се благовременим предузимањем одговарајућих активности од стране Пореске управе, онемогућава формирање дуга који је у каснијим фазама поступка теже наплатив.

Прије свега, кроз имплементацију новог Интегрисаног информационог система омогућено нам је аутоматско издавање опомена, као и израда рјешења принудне наплате, што је имало позитиван ефекат на наплату јавних прихода који су у надлежности ПУРС.

Такође, интензивирани су активности и на контроли исправности приказивања промета преко фискалних каса и пријављивање радника које су утицале да се код свих пореских обвезника унаприједи пореска дисциплина и изгради правилан однос према пореским обавезама.

Поред директних метода контрола, примјењивали смо и **индиректне методе за утврђивање пореске основице процјеном** која представља непријављени приход. Да би сваки порески обвезник правично плаћао порез, у складу са својим приходом, дохотком и имовином, уведен је и овај индиректни метод у поступку пореске контроле, који је већ дао позитивне резултате у поступцима контроле.

Дакле, Пореска управа је велики дио својих активности у 2016. години усмјерила на сузбијање сиве економије као једне од најнегативнијих појава у нашем друштву. Наиме, измјенама и допунама Закона о пореском поступку РС, као дијела реформе привредног система Републике Српске, већ су предузети озбиљни кораци ка смањењу обима сиве економије у РС. Омогућена је контрола нерегистрованих субјеката и контрола пријављивања радника у Јединствени систем регистрације, контроле и наплате доприноса од стране свих инспекцијских органа у РС. Такође, онемогућена је регистрација пословних субјеката чији оснивачи имају неизмирене пореске обавезе, као и оних чији су оснивачи истовремено и оснивачи пословних субјеката који имају неизмирене пореске обавезе.

У том свијетлу покренули смо и кампању **„Корак предузми, рачун узми“** с циљем подизања свијести грађана о важности узимања фискалног рачуна, те да на тај начин и они дају свој допринос смањењу сиве економије и јачању економске снаге државе.

Како бисмо и младима, као будућим пореским обвезницима, послали поруку о важности плаћања пореза и користима које из тога произилазе, како за појединца, тако и за друштво у цјелини, узели смо учешће на **Конференцији за младе**, успоставили сарадњу са високошколским установама кроз организоване посјете студената Пореској управи РС, те смо предузели активности на проналажењу средстава како бисмо започели пројекат **„Пореска едукација младих“**.

Од важнијих активности у 2016. години издавајемо и имплементацију **Пројекта успостављања сертификационог тијела ПУРС** којим је формирано ПУРС сертификационо тијело

за издавање електронских потписа пореским обвезницима. Успостављањем сертификационог тијела омогућена је и прва услуга која ће користити електронски потпис - подношење пореске пријаве за порез по одбитку (МПО 1002), као најмасовније пореске пријаве. Овом услугом омогућена је значајна уштеда времена и материјалних трошкова, како пореским обвезницима, тако и Пореској управи.

Једна од најзначајнијих активности у 2016. години у домену рада ПУРС јесте даља **имплементација Интегрисаног информационог система** с обзиром да су на овим пословима ангажовани значајни материјални и људски ресурси Пореске управе. Наплата јавних прихода је аутоматизована, опомене и рјешења принудне наплате не зависе од субјективног фактора, што је дало резултат у наплати јавних прихода. Ове имплементиране функционалности су значајно унаприједиле рад ПУРС, те очекујемо да ће се окончањем преосталих функционалности постићи пуни ефекат овог пројекта у виду повећања пореске дисциплине пореских обвезника, али и промјене понашања запослених у ПУРС.

И у наредном периоду ћемо настојати да реализујемо све задатке и циљеве који су пред нама, уз стално јачање повјерења јавности у порески систем кроз потпуну транспарентност рада Пореске управе.

Бања Лука, јануар 2017. године
Број: 06/1.01/0101-014.1-46/2017

Директор
Пореске управе РС

Зора Видовић

ПОРЕСКА УПРАВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Трг Републике Српске 8

78 000 Бања Лука

Тел: 051/332-300 Факс: 051/332-336

<http://www.poreskaupravar.org>

E-mail: kontakt@poreskaupravar.org

Говорна пошта (call centre): 051/345-080